

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування та соціально-гуманітарних дисциплін»

ВИКЛАДАЧ

Ніколаєнко Наталія Миколаївна

Вища освіта: Спеціальність «Бібліотекознавство та бібліографія»

Науковий ступень: Кандидат наук із соціальних комунікацій, 27.00.03. – книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство», доцент

Досвід роботи – більше 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка монографій та фаховий статей, зокрема 3 – у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus/Web of Science;
- учасниця наукових і методичних конференцій України та інших країн;
- авторка методичних розробок;

телефон	0666718355	електронна пошта	nnataliya196513@gmail.com	дистанційна підтримка	Moodle Google Meet
---------	------------	------------------	---------------------------	-----------------------	-----------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	полягає у формуванні у студентів теоретичних і практичних знань з соціальної відповідальності, що забезпечать соціально-відповідальну поведінку та компетенцій для розробки та реалізації соціальних програм на підприємстві, прийняття виважених управлінських рішень в економічній, фінансовій та туристичній сфері.
Формат	лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<i>Вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність» сприяє формуванню наступних компетентностей:</i> <ul style="list-style-type: none"> • уміння застосовувати фахові знання на практиці / тренінг, індивідуальні практичні завдання, семінарські заняття; • формувати механізм управління корпоративною соціальною відповідальністю/ індивідуальні практичні завдання, семінарські заняття; • формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності/ індивідуальні практичні завдання, семінарські заняття; • формувати відносини підприємств із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття, індивідуальні практичні завдання; • визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності/ семінарські заняття, індивідуальні практичні, тестові завдання; • посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство/ семінарські заняття, індивідуальні практичні завдання; • здійснювати моніторинг корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття, індивідуальні практичні завдання; • оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності/ семінарські заняття, індивідуальні практичні, тестові завдання і; • - розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності/ семінарські заняття, індивідуальні практичні, тестові завдання
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 16 годин лекції, 30 годин семінарські; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

K01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

Програмні результати навчання

PR01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні норми соціальної відповідальності в сфері рекреації і туризму, національні та міжнародні стандарти з соціальної відповідальності

PR02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії соціальної відповідальності, організації соціальної відповідальності як чиннику сталого розвитку туристичного бізнесу.

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища

K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

K07. Здатність працювати в міжнародному контексті

K08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій

K09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми

ПР03. Знати і розуміти основні види, підстави, принципи соціальної відповідальності в Україні та світі

ПР04. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології соціальної відповідальності.

ПР05. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт на засадах соціальної відповідальності

ПР06. Використовувати нефінансову звітність в сфері туристичної галузі для підняття її іміджу і конкурентоспроможності

ПР07. Оцінювати ефективності соціальної відповідальності на підприємствах туристичної галузі

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен.

Лекція 1.	Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку	Семінарське заняття 1 (СЗ 1)	Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності	Самостійна робота	Види соціальної відповідальності Підстави соціальної відповідальності Принципи соціальної відповідальності Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовища Соціальна держава Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) Складові зовнішньої відповідальності бізнесу Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності Елементи екологічної відповідальності бізнесу Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності
Лекція 2.	Соціальна відповідальність людини та держави	СЗ 2	Соціальна відповідальність людини . Соціальна відповідальність держави		
Лекція 3.	Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства	СЗ 3 СЗ 4	Організаційно-економічне забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовища. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності		
Лекція 4	Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності				
Лекція 5	Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовища	СЗ 5	Формування відносин роботодавців з працівниками на засадах соціальної відповідальності Забезпечення гідної праці у системі КСВ		
Лекція 6	Корпоративне громадянство.		Корпоративне громадянство		

Практика трудових відносин крізь призму концепцій КСВ та корпоративного громадянства в Україні

СЗ 6

Практика трудових відносин крізь призму концепцій КСВ та корпоративного громадянства в Україні

Модуль 2. Управління підприємством на засадах соціальної відповідальності

Лекція 7 Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності.

СЗ 7

Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності

Стандарти підготовки нефінансового звіту

Сутність екологічної відповідальності. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності. Елементи екологічної відповідальності бізнесу

СЗ 8

Сутність екологічної відповідальності. Досвід реалізації принципів екологічної відповідальності

Процес підготовки нефінансового звіту

Лекція 8. Нефінансова звітність як інструмент розвитку соціальної відповідальності підприємства. Нефінансова звітність у світі, в Україні
Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

СЗ 9

Реалізації принципів екологічної відповідальності на підприємстві. Шляхи посилення екологічної відповідальності бізнесу

Інструменти КСВ

СЗ 10

Нефінансова звітність як інструмент розвитку соціальної відповідальності підприємства

Інструменти КСВ у розрізі різних рівнів управління і груп зацікавлених осіб

СЗ 11

Стандарти підготовки нефінансового звіту. Процес підготовки звіту

Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу

СЗ 12

Нефінансова звітність у світі

Система показників КСВ у сфері взаємовідносин з персоналом на основі GRI

СЗ 13

Нефінансова звітність в Україні

Соціально відповідальні дії

Фактори ефективності функціонування інструментів КСВ в управлінні організацією

Інституційні форми КСВ

Рівні і показники соціальної відповідальності бізнесу

ISO 26000 «Керівництво із соціальної відповідальності»

Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні

Основні перешкоди впровадження соціальної відповідальності в Україні

Зовнішні та внутрішні чинники розвитку соціальної відповідальності в Україні

Активізація діяльності підприємств щодо розвитку соціально відповідального бізнес

Декларація ОЕСР

Самостійна робота

		C3 14	Глобальний договір ООН. Українська асоціація якості. Європейська організація якості. Міжнародна організація стандартизації Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку. Міжнародна організація праці, Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ).
		C315	Мета, завдання і цілі Концепції реалізації державної політики у сфері розвитку соціально відповідального бізнесу в Україні на період до 2030 року.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

література	<p><i>Базова:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Корпоративна соціальна відповідальність : підручн. / [О. Гирик, О. Денис, О. Дубовик та ін.] за заг. ред. д-ра екон.наук, проф. Т. С. Смовженко, д-ра екон. наук, проф. А. Я. Кузнєцової. — К. : УБС НБУ, 2009. — 315 с. 2. Корпоративна соціальна відповідальність : навч. посіб. / О. Лазоренко Р. Колишко та інші. — К. : Видавництво Енергія, 2008. 3. Лазоренко О. Корпоративна соціальна відповідальність в Україні : експертна думка : зб. статей та рекомендацій / О. Лазоренко. — К. : СтилоС, 2007. 4. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу/. Воробей В., Журовська І.– К.: ФОП Костюченко О.М.–2010.– 77 с. 5. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. – Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. –180 с. 6 Скоробогатий Я. П., Бужанська М. В. Роль екологічної компоненти у формуванні соціально відповідального бізнесу// Вісник торгівельно-економічного університету.– вип.. Технічні науки.–2017.–№18.–С.136-140 7.. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: моногр. / за ред. А.М. Колота. – К.: КНЕУ, 2012. – 501 с. 8.. Соціальна відповідальність бізнесу: монографія / О. П. Гоголя, І. П. Кудінова ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – Ніжин : Лисенко, 2011. –175с. <p style="text-align: center;"><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</i></p> <p>Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: http://korolenko.kharkov.com/ Наукова бібліотека ДБТУ. URL: https://library.btu.kharkov.ua/</p>	Методичне забезпечення
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна відповідальність: метод. вказ. до проведення семінарських занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищ. освіти денної форми навч., спец. 242 Туризм і рекреація / Держ. біотехнолог. ун-т; уклад. Н. М. Ніколаєнко. – Харків, 2024. – 24с. 	

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на семінарських заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.